

**Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

Кафедра географії і туризму / Földtudományi és Turizmus Tanszék

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор (заступник директора)
з навчальної роботи

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕОГРАФІЯ В СИСТЕМІ УКРАЇНСЬКОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 0401 Природничі науки

спеціальність 6.040104 Географія

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення _____

(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма з предмету **Географія в системі української середньої освіти** для студентів за напрямом підготовки 0401 Природничі науки, 6.040104. Географія.

Розробники / Kidołgozók:

Іжак Т. Й. к.г.н., в.о. доцента / Dr. Izsák T. PhD, megbízott docens

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) географії і туризму
A tantárgyi programot elfogadta a tanszékértekezlet (tantárgyi bizottság) a Földtudományi és Turizmus Tanszéken

Протокол від / Jegyzőkönyv dátuma “31”серпня/augusztus 2015 року № 2015/7 száma.

Завідувач кафедри / Tanszékvezető

_____ (Молнар Й. Й. / Molnár J.)
(підпис/aláírás)

(прізвище та ініціали/család- és utónév)

Дата/Dátum: “31”серпня/augusztus 2015.

1. Опис навчальної дисципліни / A tantárgy leírása

Найменування показників A jellemzők megnevezése	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень Szakirány, szak, képzettségi szint	Характеристика навчальної дисципліни A tárgy jellemzői	
		денна форма навчання nappali tagozat	заочна форма навчання levelező tagozat
Кількість кредитів / Kreditértéke 6	Галузь знань 0401 Природничі науки Képzési ág 0401 Természeti tudományok	Нормативна Normatív	
	Напрямок підготовки 6.040104. Географія Szakirány 6.040104. Földrajz		
Модулів / Modulok száma 3	Спеціальність (професійне спрямування): 6.040104. Географія Szak (szakosodás) 6.040104. Földrajz	Рік підготовки / Képzési évek:	
Змістових модулів / Tartalmi modulok 6		2-3-й / 2-3-ik	
Індивідуальне науково-дослідне завдання / Egyéni tudományos-kutatói feladat: _____ (назва / megnevezve)		Семестр/Félév	
Загальна кількість годин / Összóraszám: 180		3-4-5-й / 3-4-5-ik	
		Лекції / Előadások	
Тижневих годин для денної форми навчання: – аудиторних: 2 – самостійної роботи студента: 2 A nappali tagozatos hallgató heti óraszám: – kontaktóra: 2 – önálló munka: 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр Képzési szint: bachalaurátus	– год./óra	
		Практичні, семінарські/ Gyakorlati, szemináriumi	
		90 год./óra	
		Лабораторні/Laboratóriumi	
		год./óra	
		Самостійна робота/Önálló munka	
		90 год./óra	
Індивідуальні завдання: Egyéni feladat: год /óra.			
Вид контролю: тематичні контрольні роботи, залік Az ellenőrzés formája: moduldolgozatok, beszámoló			

Примітка / Megjegyzés:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

A kontaktórák és az önálló/egyéni feladatra szánt órák egymáshoz viszonyított aránya:

для денної форми навчання / a nappali tagozatosok számára – 0,5

для заочної форми навчання / a levelező tagozatosok számára –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Головною метою вивчення дисципліни є поглиблення знань студентів української фізико-географічної термінології, вдосконалення навиків перекладання фахових текстів. Її вивчення сприяє вдосконаленню рівня володіння державною мовою майбутнього вчителя географії, викладача, науковця, його ознайомленню з її фахово-специфічними особливостями.

Завдання: викласти методологічні особливості виконання перекладу фахових текстів з географії; поглибити знання студентів в області української фізико-географічної термінології; вдосконалити у студентів навик перекладання фахових текстів з географії з української мови на угорську.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

стильове розмаїття сучасної української літературної мови;
 норми сучасної української літературної мови;
 види усного професійного мовлення;
 основні ознаки, засоби мовлення та підстилі наукового стилю;
 основи термінознавства як загальної бази для опису наукової картини світу;
 правила укладання бібліографічних списків;
 правила користування різними видами словників;
 основи науково-технічного перекладу.

вміти:

використовуючи знання державної української повсякденної, ділової та технічної мови грамотно використовувати її у своїй професійній діяльності;

використовуючи фахові, науково-популярні та масові джерела інформації, засвоювати екологічні знання;

вільно користуватися функціональними стилями та їхніми підстилями у навчальній діяльності і професійному вжитку;

працювати з навчальною та довідковою літературою;

вести діалог, дискусію на фахову тему;

складати довідково-інформаційні документи;

вдумливо читати оригінальну літературу за фахом, переробляти та перекладати її;

оформлювати вилучену з вітчизняних та іноземних джерел інформацію у вигляді реферату, наукової доповіді, письмового чи усного перекладу, анотації тощо;

укладати бібліографічні списки;

користуватися традиційними та електронними словниками.

3. Програма навчальної дисципліни

Modulok	Összesen	Kontaktórák	Előadás	Gyakorlati	Önálló	Számolkérés
I. modul. Загальна фізична географія.	60	30		30	30	ZH
II. modul. Географія України.	60	30		30	30	ZH
III. modul. Економічна географія Світу.	60	30		30	30	ZH
Összesen:	180	90		90	90	Beszámoló

Модуль 1. Загальна фізична географія

Змістовий модуль 1. Переклад фахових географічних текстів з української мови на угорську

- Тема 1. Козак Л. В.: Огляд Сонячної системи.
Тема 2. Геренчук К. І.: Корисні копалини Закарпаття.
Тема 3. Щербань М. І.: Мікrokлімат міста.
Тема 4. Сінельщиков В. В.: Вибір і обладнання метеорологічної площадки.
Тема 5. Басманов Є. І.: Коливання клімату.
Тема 6. Будкіна Л. Г., Гребінь В. В., Ободовський О. Г.: Гідрологія річок.
Тема 7. Кукурудза С. І.: Структура біосфери.
Тема 8. Кукурудза С. І.: Біоми саван.
Тема 9. Середін В. І., Парпан В. І.: Охорона і збереження рідкісних видів рослин та рослинних угруповань.
Тема 10. Середін В. І., Парпан В. І.: Тасмниці тваринного світу.

Змістовий модуль 2. Складання та викладання географічних текстів на українській мові

- Тема 11. Форма та розміри Землі. Способи її зображення.
Тема 12. Основні форми поверхні Землі.
Тема 13. Причини виникнення, види та поширення вулканів на нашій планеті.
Тема 14. Характеристика Світового океану. Рух води в океані.
Тема 15. Характеристика вод суходолу.
Тема 16. Характеристика складу та будову атмосфери.
Тема 17. Найбільші екологічні проблеми світу.
Тема 18. Природні зони Африки.
Тема 19. Характеристика географічного положення та особливості берегової лінії Північної Америки.
Тема 20. Характеристика клімату та органічного світу Австралії.

Модуль 2. Географія України

Змістовий модуль 1. Переклад фахових географічних текстів з української мови на угорську.

- Тема 1. Географічне положення України.
Тема 2. Рельєф України. Тектонічна та геологічна будова.
Тема 3. Корисні копалини.
Тема 4. Кліматичні умови та ресурси. Води і водні ресурси.
Тема 5. Ґрунтово-рослинний покрив і тваринний світ.

Змістовий модуль 2. Складання та викладання географічних текстів на українській мові.

- Тема 6. ЕГП і ПГП України.
- Тема 7. Географія населення України.
- Тема 8. Природні ресурси.
- Тема 9. АПК України.
- Тема 10. Промисловість України.
- Тема 11. Машинобудівний комплекс.
- Тема 12. Паливно-енергетичний комплекс.
- Тема 13. Соціальна географія.
- Тема 14. Карпатський економічний район.
- Тема 15. Економічні зв'язки.

Модуль 3. Економічна географія Світу

Змістовий модуль 1. Переклад фахових географічних текстів з української мови на угорську

- Тема 1. Господарство Угорщини.
- Тема 2. Населення Південної Америки.
- Тема 3. Господарство Нігерії.
- Тема 4. Населення США.
- Тема 5. Сільське господарство Італії.
- Тема 6. Агропромисловий комплекс Данії.
- Тема 7. Населення та економіка Індії.
- Тема 8. Природно-ресурсний потенціал Росії.
- Тема 9. Світовий транспорт та міжнародні економічні зв'язки.
- Тема 10. Природні ресурси Канади.

Змістовий модуль 2. Складання та викладання географічних текстів на українській мові

- Тема 11. Чисельність та розподіл населення світу.
- Тема 12. Міське і сільське населення.
- Тема 13. Структура населення світу за статтю та віком.
- Тема 14. Етнічний склад населення світу.
- Тема 15. Структура світового господарства.
- Тема 16. Господарство Німеччини.
- Тема 17. Сільське господарство Китаю.
- Тема 18. Промисловість Японії.
- Тема 19. Природні ресурси Сполучених Штатів Америки.
- Тема 20. Особливості географії населення Індії.

4. Структура навчальної дисципліни

Модуль 1. ЗАГАЛЬНА ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Переклад фахових географічних текстів з української мови на угорську												
Тема 1. Огляд Сонячної системи.	3	–	2	–	–	1	5	–	1	–	–	4
Тема 2. Корисні копалини Закарпаття.	3	–	1	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Тема 3. Мікроклімат міста.	3	–	1	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Тема 4. Вибір і обладнання метеорологічної площадки.	3	–	1	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Тема 5. Коливання клімату.	3	–	1	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Тема 6. Гідрологія річок.	3	–	2	–	–	1	2	–	–	–	–	2
Тема 7. Структура біосфери.	3	–	2	–	–	1	5	–	1	–	–	4
Тема 8. Біоми саван.	3	–	2	–	–	1	2	–	–	–	–	2
Тема 9. Охорона і збереження рідкісних видів рослин та рослинних угруповань.	2	–	1	–	–	1	2	–	–	–	–	2
Тема 10. Таємниці тваринного світу.	2	–	1	–	–	1	4	–	–	–	–	4
Разом за змістовим модулем 1	28	–	14	–	–	14	28	–	2	–	–	26
Змістовий модуль 2. Складання та викладання географічних текстів на українській мові												
Тема 11. Форма та розміри Землі. Способи її зображення.	4	–	1	–	–	3	4	–	–	–	–	4
Тема 12. Основні форми поверхні	3	–	1	–	–	2	3	–	–	–	–	3

Землі.												
Тема 13. Причини виникнення, види та поширення вулканів на нашій планеті.	4	–	2	–	–	2	4	–	1	–	–	3
Тема 14. Характеристика Світового океану. Рух води в океані.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 15. Характеристика вод суходолу.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 16. Склад та будова атмосфери.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 17. Найбільші екологічні проблеми світу.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 18. Природні зони Африки.	3	–	1	–	–	2	3	–	1	–	–	2
Тема 19. Характеристика географічного положення та особливості берегової лінії Північної Америки.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 20. Характеристика клімату та органічного світу Австралії.	3	–	1	–	–	2	3	–	–	–	–	3
Разом за змістовим модулем 2	32	–	16	–	–	16	32	–	2	–	–	30
Усього годин	60	–	30	–	–	30	60	–	4	–	–	56

Модуль 2. ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Переклад фахових географічних текстів з української мови на угорську												
Тема 1. Географічне	3	–	2	–	–	1	5	–	1	–	–	4

положення України.												
Тема 2. Рельєф України. Тектонічна та геологічна будова території України.	3	–	1	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Тема 3. Корисні копалини.	3	–	1	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Тема 4. Кліматичні умови та ресурси. Води і водні ресурси.	3	–	2	–	–	1	2	–	–	–	–	2
Тема 5. Ґрунтово-рослинний покрив і тваринний світ.	3	–	2	–	–	1	2	–	–	–	–	2
Тема 6. Моря, що омивають береги України.	3	–	2	–	–	1	2	–	–	–	–	2
Тема 7. Металургійний комплекс України.	2	–	1	–	–	1	5	–	1	–	–	4
Тема 8. Сільське господарство України.	2	–	1	–	–	1	2	–	–	–	–	2
Тема 9. Транспортна система країни.	3	–	1	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Тема 10. Харчова промисловість.	3	–	1	–	–	2	4	–	–	–	–	4
Разом за змістовим модулем 1	28	–	14	–	–	14	28	–	2	–	–	26
Змістовий модуль 2. Складання та викладання географічних текстів на українській мові												
Тема 11. ЕГП і ПГП України.	4	–	1	–	–	3	4	–	–	–	–	4
Тема 12. Географія населення.	3	–	1	–	–	2	3	–	–	–	–	3
Тема 13. Природні ресурси.	4	–	2	–	–	2	4	–	1	–	–	3
Тема 14. АПК України.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 15. Промисловість.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 16. Машинобудівний комплекс.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3

Тема 17. Паливно-енергетичний комплекс.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 18. Соціальний комплекс.	3	–	1	–	–	2	3	–	1	–	–	2
Тема 19. Карпатський економічний район.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 20. Економічні зв'язки.	3	–	1	–	–	2	3	–	–	–	–	3
Разом за змістовим модулем 2	32	–	16	–	–	16	32	–	2	–	–	30
Усього годин	60	–	30	–	–	30	60	–	4	–	–	56

Модуль 3. ЕКОНОМІЧНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	Денна форма					Заочна форма					
		у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Переклад фахових географічних текстів з української мови на угорську												
Тема 1. Господарство Угорщини.	3	–	2	–	–	1	5	–	1	–	–	4
Тема 2. Населення Південної Америки.	3	–	2	–	–	1	2	–	–	–	–	2
Тема 3. Господарство Нігерії.	3	–	1	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Тема 4. Населення США.	3	–	1	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Тема 5. Сільське господарство Італії.	3	–	2	–	–	1	2	–	–	–	–	2
Тема 6. Агропромисловий комплекс Данії.	3	–	1	–	–	2	2	–	–	–	–	2
Тема 7. Населення та економіка Індії.	3	–	1	–	–	2	5	–	1	–	–	4
Тема 8. Природно-ресурсний потенціал Росії.	3	–	2	–	–	1	2	–	–	–	–	2
Тема 9. Світовий транспорт та	2	–	1	–	–	1	2	–	–	–	–	2

міжнародні економічні зв'язки.												
Тема 10. Природні ресурси Канади.	2	–	1	–	–	1	4	–	–	–	–	4
Разом за змістовим модулем 1	28	–	14	–	–	14	28	–	2	–	–	26
Змістовий модуль 2. Складання та викладання географічних текстів на українській мові												
Тема 11. Чисельність та розподіл населення світу.	4	–	1	–	–	3	4	–	–	–	–	4
Тема 12. Міське і сільське населення.	3	–	1	–	–	2	3	–	–	–	–	3
Тема 13. Структура населення світу за статтю та віком.	4	–	2	–	–	2	4	–	1	–	–	3
Тема 14. Етнічний склад населення світу.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 15. Структура світового господарства.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 16. Господарство Німеччини.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 17. Сільське господарство Китаю.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 18. Промисловість Японії.	3	–	1	–	–	2	3	–	1	–	–	2
Тема 19. Природні ресурси Сполучених Штатів Америки.	3	–	2	–	–	1	3	–	–	–	–	3
Тема 20. Особливості географії населення Індії.	3	–	1	–	–	2	3	–	–	–	–	3
Разом за змістовим модулем 2	32	–	16	–	–	16	32	–	2	–	–	30
Усього годин	60	–	30	–	–	30	60	–	4	–	–	56

5. Самостійна робота

ЗАГАЛЬНА ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	План місцевості і географічна карта	2
2	Форма і рух Землі	2
3	Літосфера і рельєф	4
4	Атмосфера і клімат	4
5	Гідросфера. Внутрішні води	2
6	Гідросфера. Світовий океан	2
7	Біосфера і географічна оболонка	2
8	Материки і океани	2
9	Африка та Австралія	2
10	Південна та Північна Америка, Антарктида	4
11	Євразія, океани	4
Усього годин		30

ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Географічне положення України	2
2	Рельєф України	2
3	Корисні копалини	4
4	Кліматичні умови та ресурси	4
5	Води і водні ресурси	2
6	Ґрунтовий покрив, рослинний і тваринний світ	4
7	Географія населення України	2
8	Промисловість України	2
9	Сільське господарство	2
10	Соціальний комплекс	2
11	Економічні райони	4
Усього годин		30

ЕКОНОМІЧНА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Етнічний склад населення Китаю	3
2	Географія сільського господарства світу	3
3	Географія промисловості Європи	4
4	Населення Франції	4
5	Агропромисловий комплекс Іспанії	2
6	Природно-ресурсний потенціал Сполучених Штатів Америки	4
7	Сільське господарство Бразилії	2
8	Промисловість Росії	4
9	Особливості географії населення Канади	2
10	Господарство країн Бенілюкс	2
Усього годин		30

6. Методи навчання

Основними методами навчання є практичні заняття та самостійна робота студентів.

7. Методи контролю

- тематичні контрольні роботи (ТКР) з тематики практичних занять;
- виконання та захист практичних робіт.
 - Навчальний курс поділяється на 2 змістові модулі, до структури яких входять три складові, що підлягають оцінюванню: аудиторна робота студента (практичні заняття), самостійні роботи, модульні контрольні роботи.
 - Підсумкова атестація (оцінювання) формується з одного компоненту: накопичені бали поточного оцінювання, всього 100 балів.
 - Виконання модульної контрольної роботи (після кожного модуля) обов'язкове, оцінюється від 0 до 50 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендована література

1. Izsák T. 2004: Természetföldrajzi fogalmak szótára. KMPSZ Tankönyv- és Taneszköztanácsa. Beregszász
2. Molnár J. 2004: Csillagászati földrajzi fogalomtár. KMPSZ Tankönyv- és Taneszköztanácsa. Beregszász.
3. Шаблій О.І. 2000: Соціально-економічна географія України. Видавництво «Світ», Львів.
4. Географія України. Атлас. 8-9 класи. Видавництво «Картографія», Київ, 2001.
5. Заставний Ф.Д. 2011: Україна. Природа, населення, економіка. Видавництво «Апріорі», Львів.
6. Izsák Tibor 2007: Ukrajna természeti földrajza. Főiskolai jegyzet. PoliPrint, Ungvár.

7. Українсько-угорський словник. Ukrán-magyar szótár. СП «ПоліПрінт» - ЗУІ, Ужгород-Берегово, 2006.
8. Угорсько-український словник. Magyar-ukrán szótár. СП «ПоліПрінт» - ЗУІ, Ужгород-Берегово, 2006.

9. Інформаційні ресурси

1. <http://dictionarlive.ro/Magyar/szótár-ukrán.html>
2. <http://hu.glosbe.com/hu/uk/>
3. <http://hu.glosbe.com/uk/hu/>
4. <http://www.webforditas.hu/>
5. http://hu.wiktionary.org/wiki/Kategória:magyar-ukrán_szótár
6. http://hu.wiktionary.org/wiki/Kategória:ukrán-magyar_szótár

10. Mintateszt / Зразок тесту

1. Fordítsd le magyar nyelvre:

Фізико-географічне положення України. Крайні точки і розміри території. Географічне положення, кордони. Географічний центр України. Розташування території України стосовно годинних поясів. Експедиційні та стаціонарні дослідження природних умов і природних ресурсів. Туристичні подорожі, екскурсії, краєзнавчі пошуки. Способи зображення географічних об'єктів та явищ на картах. Види карт. Топографічні карти та їх практичне використання. Визначення за картами напрямків, відстаней та висот на місцевості.

Nevezd meg magyarul:

1. абсолютна висота –
2. глина –
3. тунель –
4. низовина –
5. постійні вітри –
6. озеро –
7. альпійське горотворення –
8. материнська порода –
9. заплава –
10. повінь –